

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, sa predkladá na základe úloh vyplývajúcich z bodov C.19. a C.20. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 400 z 24. júna 2020 k návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia zasiahnutým opatreniami na zamedzenie šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, v ktorých sa ukladá ministrom vnútra predložiť na rokovanie vlády:

- návrh zákona, ktorým sa mení zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon), ktorým sa zjednoduší živnostenské podnikanie, vrátane zavedenia možnosti prerušiť živnosť najmenej na jeden mesiac (čl. I návrhu zákona),
- návrh legislatívnej úpravy, ktorou sa zabráni obciam, aby mohli ukladať fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám oznamovaciu povinnosť alebo inú povinnosť súvisiacu s prevádzkovým časom, ak ustanoveným prevádzkovým časom neporušujú všeobecne záväzné právne predpisy (čl. II návrhu zákona).

Jedným z cieľov predkladaného návrhu zákona (čl. I) je v súlade s princípom „jedenkrát a dosť“ pokračovať v snahe o odbúrание neprimeranej administratívnej záťaže fyzických osôb a právnických osôb, nakoľko je neúčelné, aby orgány verejnej moci požadovali preukazovanie skutočností, ak si tieto skutočnosti vedia samé získať prostredníctvom informačných systémov verejnej správy alebo sú im známe z ich úradnej činnosti. Uvedený zámer je v súlade aj s programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky v znižovaní administratívnej záťaže fyzických osôb a právnických osôb využívaním informačných systémov verejnej správy.

Ďalšími oblasťami zmien obsiahnutých v čl. I sú:

- zníženie miery regulácie pri preukazovaní odbornej spôsobilosti pri remeselných živnostiach, znižuje sa lehota na preukázanie odbornej praxe,
- zníženie miery regulácie pri preukazovaní odbornej praxe v odbore pri niektorých viazaných živnostiach, znižuje sa lehota na preukázanie praxe v odbore,
- zníženie počtu remeselných živností,
- úprava vzniku živnostenského oprávnenia fyzických osôb s bydliskom v štáte, ktorý nie je členským štátom Európskej únie, ani zmluvným štátom Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, ktoré nemajú udelený pobyt na území Slovenskej republiky, a to priamo v zákone o živnostenskom podnikaní,
- úprava minimálnej a maximálnej dĺžky pozastavenia živnosti.

Návrh zákona zároveň reaguje na potrebu niektorých dodatočných legislatívnych úprav, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe.

V čl. II sa v súlade s úlohou z uznesenia vlády č. 400/2020 precizuje znenie § 4 ods. 5 písm. a) bodu 3 zákona o obecnom zriadení tak, aby bolo jednoznačné, že obce nie sú oprávnené ukladať fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám povinnosť oznamovať obci čas predaja v obchode a čas prevádzky služieb.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi a medzinárodnými

zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, a v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona bude mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie. Návrh zákona nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, vplyv na životné prostredie, sociálne vplyvy, vplyv na služby verejnej správy pre občana, ani vplyv na informatizáciu spoločnosti.

Dátum účinnosti zákona je navrhnutý vzhľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu a potrebnú legisvakanciu.

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

Aktualizácia poznámky pod čiarou k odkazu 24b. Potreba upraviť znenie poznámky pod čiarou k odkazu 24b vyplýva z nadobudnutia účinnosti zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým bol zrušený zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

K bodu 2

Text právneho predpisu sa upresňuje a zosúladzuje s terminológiou podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K bodu 3

V záujme zrýchlenia konania o odpustení prekážky prevádzkovania živnosti sa ruší povinnosť vyžiadať vyjadrenie Slovenskej živnostenskej komory na daný účel.

K bodu 4

V súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona č. 390/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, vznikla potreba osobitne upraviť vznik oprávnenie prevádzkovať živnosť v prípade niektorých zahraničných osôb, tzv. príslušníkov tretích krajín priamo v živnostenskom zákone. V prípade príslušníkov tretích krajín sa vznik živnostenského oprávnenia podmieňuje udelením povolenia na pobyt podľa zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zavedenie tejto požiadavky je reakciou na požiadavky praxe v nadväznosti na legislatívne zmeny súvisiace s obchodným registrom - od 1. októbra 2020 sa predmetná skupina zahraničných podnikateľov - živnostníkov nezapisuje do obchodného registra.

K bodu 5

Aktualizácia poznámky pod čiarou.

K bodu 6

Zodpovednému zástupcovi sa umožňuje oznámiť ukončenie výkonu funkcie, ak súčasne preukáže, že o ukončení výkonu svojej funkcie vopred písomne informoval podnikateľa. Zo znenia § 11 ods. 9 je zrejmé, že k oznámeniu o ukončení činnosti môže dôjsť až po samotnom ukončení funkcie. Novou právnou úpravou sa má umožniť zodpovednému zástupcovi oznámiť

ukončenie výkonu svojej funkcie, a to bez toho, aby bol odkázaný na súčinnosť podnikateľa. Podmienkou je splnenie oznamovacej povinnosti voči podnikateľovi.

K bodu 7

V záujme zjednodušenia živnostenského podnikania sa predlžuje lehota na oznámenie zriadenia prevádzkarne.

K bodom 8 a 9

Znižuje sa miera regulácie pri preukazovaní odbornej spôsobilosti pri remeselných živnostiach, skracuje sa lehota na preukázanie odbornej praxe.

K bodu 10

Predĺžením lehoty na preukazovanie požadovanej praxe od jej ukončenia sa znižuje miera regulácie pri preukazovaní odbornej spôsobilosti pri remeselných živnostiach.

K bodu 11

Z ustanovenia § 29 ods. 3 sa z negatívneho vymedzenia riadneho, poctivého a odborného výkonu živnosti vypúšťa porušovanie technických noriem. Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 o európskej normalizácii, v ktorom sa norma definuje ako technická špecifikácia prijatá uznaným normalizačným orgánom, s ktorou súlad nie je povinný. Riešenie obsiahnuté v technickej norme má byť len jednou z možností ako dosiahnuť súlad s právnym predpisom, nie jediným. Technické normy sa považujú za minimálne odporúčané technické riešenie a ich dodržanie zabezpečuje používateľovi splnenie požiadaviek, ktoré z nich vyplývajú. Podľa § 3 ods. 10 zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení zákona č. 215/2019 Z. z. dodržiavanie slovenskej technickej normy alebo technickej normalizačnej informácie je dobrovoľné.

V súvislosti s negatívnym vymedzením riadneho, poctivého a odborného výkonu živnosti sa tiež vypúšťajú slová „profesijných zvyklostí“ z dôvodu obsolétosti termínu.

Do § 29 ods. 3 sa vkladá nový odkaz na zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov. Hlavným dôvodom uvedenia tohto zákona v poznámke pod čiarou je skutočnosť, že tento zákon zastrešuje práva spotrebiteľov, upravuje povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov a definuje tiež niektoré nekalé obchodné praktiky. Je však nepochybné, že požiadavky na kvalitu tovarov a služieb okrem uvedeného zákona definujú aj iné právne predpisy.

K bodu 12

Zmierňujú sa požiadavky na predkladanie údajov pri ohlasovaní živnosti. Ide o rozšírenie princípu „jedenkrát a dost“ využívaním už poskytnutých informácií z dostupných zdrojov informačných systémov verejnej správy a údajov známych z doterajšej úradnej činnosti. Živnostenský úrad pri ohlásení živnosti nebude požadovať preukazovanie niektorých skutočností, medzi ktoré bude pravdepodobne najčastejšie patriť: miesto a okres narodenia, meno a priezvisko otca, meno, priezvisko a rodné priezvisko matky, pri zmene mena a zmene priezviska aj pôvodné meno alebo pôvodné priezvisko občana Slovenskej republiky.

K bodu 13

S cieľom predísť možným rizikám a problémom z aplikačnej praxe, sa jednoznačne ustanovuje účinok pozastavenia živnostenského oprávnenia.

K bodu 14

V záujme zlepšenia podnikateľského prostredia sa upravuje minimálna a maximálna dĺžka lehoty na pozastavenie živnosti. Minimálna lehota na pozastavenie živnosti sa skracuje zo šesť mesiacov na jeden mesiac. Vďaka tejto zmene sa inštitút stáva oveľa flexibilnejším a pravdepodobne bude v praxi častejšie využívaný. Predĺženie maximálnej lehoty z troch rokov na štyri roky má zabezpečiť väčší časový priestor na vysporiadanie sa s okolnosťami, pre ktoré došlo k pozastaveniu prevádzkovania živnosti. Určenie hornej hranice lehoty na pozastavenie výkonu živnosti je nevyhnutné najmä z dôvodu zabezpečenia korektnosti údajov v živnostenskom registri.

K bodu 15

Legislatívno – technická úprava; zosúladenie so zaužívanou terminológiou.

K bodu 16

Napriek zrušeniu remeselných živností na vykonávanie činnosti Galvanizácia kovov, Smaltovanie (bod 17), živnostenské oprávnenia na vykonávanie týchto činností vydané podľa doterajších predpisov zostávajú zachované.

K bodu 17

Znižuje sa počet remeselných živností. Na základe poznatkov aplikačnej praxe je záujem o vznik oprávnení na podnikanie Galvanizácia kovov a Smaltovanie za posledných desať rokov minimálny. Z dôvodu verejného záujmu sa tieto činnosti nadobudnutím účinnosti tohto zákona stávajú voľnými živnosťami.

K bodu 18

Pri viazaných živnostiach Vývoj a výroba zbraní alebo streliva a Opravy, úpravy, ničenie, znehodnocovanie alebo výroba rezu zbraní sa znižuje miera regulácie pri preukazovaní odbornej praxe v odbore, požadovaná prax sa skracuje z desať rokov na šesť rokov.

K bodu 19

Pri viazanej živnosti Uskutočňovanie krajinnno-architektonických sadovníckych diel sa znižuje miera regulácie pri preukazovaní odbornej praxe v odbore, požadovaná prax sa skracuje z dvoch rokov na jeden rok.

K bodu 20

Pri viazanej živnosti Vyučovanie v odbore umenia sa znižuje miera regulácie pri preukazovaní praktickej činnosti v odbore, požadovaná praktická činnosť sa skracuje z desiatich rokov na šesť rokov.

K bodom 21 a 27

Aktualizuje sa text v stĺpci „Poznámka“.

K bodom 22 a 23

Pri viazaných živnostiach Prevádzkovanie cestovnej kancelárie a Prevádzkovanie cestovnej agentúry sa znižuje miera regulácie pri preukazovaní praxe v odbore, a to v závislosti od dosiahnutého vzdelania.

K bodu 24

Podľa zákona č. 268/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa upresňuje názov požadovaného dokladu o odbornej spôsobilosti.

K bodu 25

Vypúšťa sa preukazovanie odbornej spôsobilosti Osvedčením o čiastočnej kvalifikácii. Národná sústava kvalifikácii pre živnosť s poradovým číslom 53a vyžaduje úplnú kvalifikáciu.

K bodu 26

Pri viazanej živnosti Reštaurovanie s výnimkou kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia sa znižuje miera regulácie pri preukazovaní praktickej činnosti v odbore reštaurovania, a to v závislosti od dosiahnutého vzdelania.

K bodu 28

Pri viazanej živnosti Sprostredkovanie predaja, prenájmu a kúpy nehnuteľností (realitná činnosť) sa vypúšťa požiadavka preukazovania praktickej činnosti v odbore a terminologicky sa upresňuje názov dokladu o odbornej spôsobilosti vydaný podľa zákona o celoživotnom vzdelávaní.

K bodu 29

Upravuje a rozširuje sa preukazovanie odbornej spôsobilosti pri viazanej živnosti Zasielateľstvo. Skracuje sa lehota na preukázanie odbornej praxe v odbore Zasielateľstvo. V stĺpci „Poznámka“ sa dopĺňa odkaz na zákon o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

K čl. II

V reakcii na poznatky z praxe sa precizuje ustanovenie § 4 ods. 5 písm. a) tretieho bodu zákona o obecnom zriadení tak, aby bolo zrejmé, že obec nemôže nad rámec zákona vyžadovať od podnikateľov oznamovanie konkrétneho času predaja v obchode, ani oznamovanie konkrétneho času prevádzky služieb. Obec môže prostredníctvom všeobecne záväzného nariadenia podľa § 4 ods. 5 písm. a) tretieho bodu ustanoviť iba čas (dobu) predaja v obchode a čas (dobu) prevádzky služieb. Ustanovenie má tiež zabezpečiť rovnaké podmienky podnikania z hľadiska času predaja v obchode a času prevádzky služieb na vymedzenom území pre všetky podnikateľské subjekty bez dodatočného uplatňovania výnimiek nad rámec ustanovený všeobecne záväzným nariadením. Priamo všeobecne záväzné nariadenie podľa § 4 ods. 5 písm. a) tretieho bodu zákona o obecnom zriadení má komplexne určovať vymedzeným subjektom rozpätie času predaja v obchode a času prevádzky služieb.

K čl. III

Vzhľadom na potrebnú dĺžku legislatívneho procesu a potrebnú legisvakanciu sa navrhuje účinnosť zákona od 1. júla 2021.